

**Силабус навчальної дисципліни
«УКРАЇНСЬКИЙ МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ»**

Галузь знань: 06 Журналістика.
 Спеціальність: 061 Журналістика.
 Освітня програма: «Журналістика».
 Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).
 Курс: II.
 Семестр: III.

Факультет	філології та журналістики.
Кафедра	української мови та методики її навчання.
Викладач	Гонца Ірина Семенівна, кандидат філологічних наук, доцент E-mail: i.s.hontsa@udpu.edu.ua.
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=12152
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (16 год.), практичні (18 год.), самостійна робота (86 год.).
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку виявлення таких порушень – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty).</p> <p>Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у конференції тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн режимі на платформах Moodle, Google Meet за погодженням із адміністрацією факультету).</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Активне включення здобувача вищої освіти у процес вивчення дисципліни характеризується такими параметрами: самостійний пошук нових джерел для дослідження власних назв, пропозиції щодо альтернативних завдань (проекти: опитування у сервісі Kahoot, тестові завдання на сервері Sokrative, завдань на сервісі LearningApps, інтерактивний лист у сервісі EDMODO, короткі відеоролики тощо).</p>
Що будемо вивчати?	Досліджувати національні особливості мовленнєвого етикету та основні правила мовленнєвої етикетної поведінки.
Чому це треба вивчати?	Учитель української мови та літератури має бути обізнаним із основами найпотужнішого елемента мовної поведінки будь-якого мовця – етикетної поведінки, яка уможливорює ввічливе, гармонійне, толерантне, безконфліктне й успішне комунікування у різних ситуаціях професійної та повсякденної самореалізації й міжособистісної взаємодії.
Яких результатів можна досягнути?	Засвоїти зміст і лінгвальний статус поняття «мовленнєвий етикет»; визначити лексико-граматичні та стилістичні особливості мовленнєвого етикету; схарактеризувати стандартні етикетні формули українського мовленнєвого етикету; розкрити комунікативну доцільність використання невербальних засобів етикету; вправно вживати етикетні формули в різних комунікативних ситуаціях.
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Здатність правильно добирати етикетні вислови в різних етикетних ситуаціях.</p> <p>Здатність до моделювання своєї етикетної поведінки в різних мовленнєвих ситуаціях.</p> <p>Здатність диференціювати ознаками мовленнєвого етикету родинної та календарної обрядовості українців.</p> <p>Володіння інформацією про невербальні елементи, їх роль і функції в етикетній мовленнєвій поведінці кожної особистості.</p> <p>Здатність почувати відповідальність за формування позитивного особистого та корпоративного іміджу організації.</p> <p>Спроможність використовувати в професійній діяльності знання про мову; демонструвати мовленнєву компетентність у процесі фахової комунікації.</p>

Зміст дисципліни	Теоретичні основи й джерела вивчення українського мовленнєвого етикету. Національно-культурні чинники українського мовленнєвого етикету. Формально-граматичні та семантико-функціональні вияви етикетних висловлень. Стандартні етикетні формули українського мовленнєвого етикету. Мовленнєвий етикет ділового спілкування. Мовленнєвий етикет наукового стилю. Традиційний мовленнєвий етикет українців і українська обрядовість. Мовленнєвий етикет календарної обрядовості українців. Вивчення висловів мовленнєвого етикету на уроках української мови.
Обов'язкові завдання	Творча робота / соціолінгвістичне дослідження. Запис відеороликів «Типові етикетні ситуації та мовні засоби їхньої реалізації».
Міждисциплінарні зв'язки	Базові знання із сучасної української літературної мови, вступу до мовознавства, лексикології, української діалектології, педагогіки, етнографії.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НБ УДПУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Академія, 2004. 344 с. URL : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT= . 2. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. Київ : Рідна мова, 1998. 476 с. 3. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділової комунікації: навч. посіб. 2-ге вид, доп. та перероблене. Київ: АртЕк, 2002. 208 с. 4. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. 3-ге вид., переробл. і допов. Київ : Альтерпрес, 2009. 368 с. 5. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 143 с. 6. Мацько Оксана. Мовленнєвий етикет: навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 143 с. 7. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2006. 291 с. 8. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет: підручник. 2-ге вид., оновл. і доповн. Київ : Знання, 2017. 326 с. 9. Сайтарли І. А. Культура міжособистісних стосунків : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2007. 239 с. 10. Стахів Марія. Український комунікативний етикет : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 245. 11. Тимошенко Н. Л. Корпоративна культура : діловий етикет : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 391 с. URL : https://westudents.com.ua/knigi/197-korporativna-kultura-dlovij-etiket-timoshenko-nl.html (26.12.2022). 12. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування. Вид. 2-е. Київ : Лібра, 2003. 416 с.
Поточний контроль	Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: дискусія, дебати, тести, тренінг, розв'язування кейсів, робота в малих групах, модульна контрольна робота, аналіз твору, відео тощо.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Ірина ГОНЦА